

v § 98 b) tr. zák., k rozhodnutí vůle, k němuž by se jinak nebyli odhodlali. Že by pohrůžky byly způsobilé vzbuditi v ohrožených důvodnou obavu, vyplývá z dalších zjištěných okolností. Pohrůžka citelným zlem (poškozením těla, zdraví a majetku) vycházela od organisátorů a vůdců stávk, za nimiž šlo stávkující dělnictvo. Účinek výhrůžek byl sesilován poukazem na hluchící dav, jenž pachatele doprovázel a z něhož se ozývaly výkřiky, vybízející k násilí («vyndejte nám dělníky z továrny, my je rozpáříme», »rozbijte to«); věc se sběhla v polnuté době t. zv. prosincové generální stávk, správně pokusu o násilný státní převrat, kdy rozeštvané a pobouřené dělnictvo snadno se dávalo strhovati k násilnostem oproti zaměstnavatelům a stávkokazům; osoby ohrožené byly nuceny podrobovati se násilnému diktátu vůdců rozvášněného davu v důvodné obavě, že by došlo ke splnění pohrůžky, kdyby se nepodrobili bez námitek. Dlužno proto za těchto okolností souhlasit s nalézacím soudem, že pohrůžka byla kvalifikována dle § 98 b) tr. zák. a že byla způsobilá vzbuditi v ohrožených důvodnou obavu, a že proto jednání obžalovaných zakládá skutkovou povahu zločinu vydírání. Trestní ustanovení § 3 zákona koaličního (nahrazené nyní § 1 a 2 zák. o útisku ze dne 12. srpna 1921, čís. 309 sb. z. a n.), jest povahy podpůrné, přichází v úvahu jen v těch případech, v nichž pachatel hledí sjednati, rozšířiti nebo provésti výluk, stávk nebo kartel zastrašováním (nadávkami, bojkotem nebo násilím, § 2—4 zák. ze 7. dubna 1870 č. 43 ř. z.), jež nelze podřaditi pod pojem výhrůžky ve smyslu § 98 tr. zák. Oba trestné činy mají týž cíl (jde-li také při vydírání o vynucování stávk, výluky nebo kartelu). Rozdíl je v kvalitě a intenzitě použitých prostředků. Bylo-li použito násilí ať fysického nebo psychického, směřujícího přímo proti osobám donucovaným a je-li násilí (pohrůžka) kvalifikováno dle § 98 b) tr. zák., jako v tomto případě, jest čin zločinem vydírání, nikoli pouhým přestupkem koaličního zákona. Obžalovaný Karel N. brojí také proti odsuzujícímu výroku pro přestupek § 3 shrom. zák. a to důvodem zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. zák., dovozuje, že, nejsa pořadatelem tábora, neměl býti odsouzen pro uvedený přestupek. Stížnost přehlíží, že přestupku § 3 cit. zák. se dopouští, kdo koná (abhalten) shromáždění pod širým nebem, neopatřiv si k tomu jako pořadatel úředního povolení. O obžalovaném zjistil rozsudek, že tábor (k němuž písemně zval obžalovaný S.), zahájil, na něm slovo udílel a shromáždění přečtením resoluce zakončil. Tím však předsevzal činnost, která ho činí pořadatelem tábora; nejen kdo na tábor zve a jej svolává, nýbrž každý, kdo svou činností konání shromáždění umožní, zejména tedy, kdo tábor zahajuje, řídí, zakončuje, na něm řeči pronáší, jest pořadatelem dle obvyklého smyslu tohoto slova podle zákona. Obžalovaný byl pořadatelem, kcnal tábor bez úředního povolení, provinil se proti zákazu §§ 3 a 19 shrom. zák.

Čís. 643.

Zlehčování právního pojmu vlastnictví spadá pod skutkovou podstatu přečinu dle § 305 tr. zák. a neomlouvá pachatele, že jeho politická strana neuznává soukromého vlastnictví.

(Rozh. ze dne 16. prosince 1921, Kr I 1005/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Litoměřicích ze dne 16. prosince 1921, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem krádeže a přečinem dle § 305 tr. zák. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Proti odsuzujícímu výroku pro přečin dle § 305 tr. zák. uplatňuje stěžovatel, že je v rozsudku vnitřní rozpor, shledává-li soud ve výroku »až dostanou dělníci dvůr v B., že mají celý okres« jednou vyzývání ke krádeži, po druhé přečin dle § 305 tr. zák., ačkoliv v něm nelze shledati vůbec nic trestného (čís. 5 a 9 a) § 281 tr. ř.), zejména ne zlehčování pojmu soukromého vlastnictví v době, kdy veškeré právní pojmy jsou zvráceny a zviklány následkem ruské revoluce. Avšak stížnost přehlíží, že rozsudek nepodřaduje citovaný výrok pod ustanovení §§ 9, 171, 173 tr. zák., nýbrž že jej uvádí v důvodech k příslušnému odstavci rozsudečného výroku jen pro souvislost s dalším výrokiem »nic jiného je (dělníky) nedělit, než sklo, v R. od ošacení«, v němž právem shledává vyzývání k páchání zločinu krádeže. Tím již odpadá výtka vnitřního odporu, vlastně nesprávného právního posouzení věci. Přečin dle § 305 tr. zák. shledává nalézací soud nejen v uvedených již slovech (až dostancu dvůr atd.), o nichž zjišťuje, že byla míněna jako výzva k svémocnému zabrání dvora dělnictvem, obsahující vybízení a podněcování k činu nemravnému a zákonem zakázanému, nýbrž i v dalších slovech obžalovaného, »že zákony neplatí, že platí právo silnějšího, že zákony patří na hnůj, že se uznávají nemusí, že jich vláda sama nerespektuje«, kteréž vykládá první soud ve spojení s následujícím na to vyzváním k zabrání velkostatku jako výroky, snažící se haněním zákonů, uznávajících a upravujících soukromé vlastnictví, zlehčiti právní pojmy o vlastnictví. Poněvadž § 305 tr. zák. postihuje případy, v nichž pachatel veřejně rozšiřuje náhledy, které jsou způsobilé, zviklati přesvědčení o právním trvání institucí, o nichž tento § mluví (manželství, rodiny, soukromého vlastnictví), uznal správně soud nalézací, že se obžalovaný svým výrokiem provinil proti uvedenému § tr. zák. Obžalovaného neomlouvá, že snad v Rusku je soukromé vlastnictví odstraněno a že jeho politická strana usiluje o totéž v československé republice; pokud se u nás soukromé vlastnictví zákonem uznává a právní řád ve státě na něm zakládá (§ 109 ústavní listiny a předpisy obč. zák.) a pokud se každý pokus, otřásti touto právní institucí, prohlašuje za trestný, je-li spáchán způsobem v § 305 tr. zák. naznačeným, nutno posuzovati každou snahu veřejně zlehčovati tuto právní instituci dle cit. § tr. zák.

Čís. 644.

Ke skutkové podstatě zločinu rušení náboženství dle § 122 tr. zák. se nevyžaduje, by činem pachatelovým bylo vzbuzeno veřejné pohoršení. Stačí, byl-li závadný výrok pronesen veřejně.

(Rozh. ze dne 16. prosince 1921, Kr II 228/20.)